

מדינת ישראל
משרד המשפטים
State of Israel
Ministry of Justice

The Department for International Agreements
and International Litigation

היחידה להסכמים בינלאומיים
ותביעות בינלאומיות

אל: שר המשפטים

מאת: דנה דאיבוג, היחידה להסכמים בינלאומיים

תאריך: 10 יוני 2009

הנדון: הצעת חוק צער בעלי חיים (הגנה על בעלי חיים) (תיקון - איסור ייבוא פרוות העשויות משיער של בעל חיים), התשס"ט-2009

הצעת החוק:

מוצע לתקן את חוק צער בעלי חיים התשנ"ד-1994 ולהוסיף לו את סעיף 4ב לפיו ייאסר ייבוא פרווה או מוצר טקסטיל ממדינות מזרח אסיה, לרבות סין, במידה והפרווה עשויה מחתולים, כלבים או ארנבות.

המלצה: להתנגד להצעת החוק.

התייחסות למוצע:

מדינת ישראל חברה בארגון הסחר העולמי (WTO), והינה מחויבת במשטר הסחר שמנהיג הארגון אשר מושתת על ההסכם בדבר סחר בטובין (General Agreement on Tariff and Trade - GATT), להלן "הסכם גאט"ט". משטר זה נועד לקדם ליברליזציה בסחר הבינלאומי ופתיחת שווקים על בסיס עקרון השוויון, תוך צמצום המגבלות על הסחר הן בהיבט של ייבוא והן בהיבט של ייצוא.

הסכם הגאט"ט קובע שני עקרונות מרכזיים אשר על כל מדינה החברה ב-WTO להקפיד עליהם בעת הטלת מגבלות או הטבות סחר, שני עקרונות אלה נפגעים בהצעת החוק:

- עקרון המדינה המועדפת ביותר (Most Favoured Nation - MFN) (סעיף 1 להסכם גאט"ט) – לפיו אין להפלות בהחלט הטבות או הגבלות סחר בין המדינות החברות בארגון. על פי נוסח הצעת החוק ייאסר ייבוא הפרוות ומוצרי הטקסטיל **רק ממדינות מזרח אסיה, לרבות סין**. יצויין כי סין הינה חברה ב-WTO וכן מרבית מדינות אסיה.

רח' השלושה 2, ת.ד. 9299 תל אביב 61092 טל' 6899801 פקס 6899792/758

P.O. Box 9299 Tel-Aviv 61092 Tel: 972-3-6899801 Fax:972-3-6899792/758

E-Mail: international@justice.gov.il

מצב זה יוצר הפליה בין מדינות מזרח אסיה וסין לבין שאר חברות ה-WTO, הפליה האסורה על פי עקרון המדינה המועדפת ביותר.

- עקרון הטיפול הלאומי (National Treatment) (סעיף 3 להסכם גאט"ט) – לפיו אין להפלות בין מוצרים מקומיים למוצרים מיובאים. על פי נוסח הצעת החוק ייאסר רק **ייבוא** של פרוות ומוצרי טקסטיל, אך לא תיאסר הפקת, מסחר ומכירת פרוות ומוצרי טקסטיל מבעלי החיים המוזכרים בהצעת החוק בתוך מדינת ישראל. מצב זה מהווה הפליה אסורה על פי עקרון הטיפול הלאומי.

על אף האמור לעיל, הסכם הגאט"ט כולל גם רשימה מצומצמת של חריגים בהם ניתן להגביל את הסחר ובכך לסטות מן האיסורים המנויים בהסכם. הסעיף המונה את החריגים הוא סעיף 20 ומתוכו, החריג שעשוי להיות רלוונטי לענייננו הינו החריג הקבוע בסעיף 20(a) המתיר סטייה מעקרונות הסכם הגאט"ט למטרת הגנה על מוסר הציבור (Public morals) (להלן- "החריג המוסרי"). אך אף פעולה לפי החריגים צריכה להיעשות באופן שאינו יוצר הפליה שרירותית. מבדיקה שערכנו עלה כי מספר מדינות (ובהן- האיחוד האירופי, ארה"ב, ואוסטרליה) אשר הינן חברות ב-WTO אימצו איסורים דומים בנוגע לפרוות מחיות מחמד בהצדיקן את האיסור מכוח טיעונים הנכנסים בגדרי "החריג המוסרי". אך מדינות אלה אימצו איסור כאמור באופן גורף יותר, ללא התייחסות ליבוא ממדינות ספציפיות, באופן הכולל גם איסור על סחר בפרוות מהסוג האסור בשוק המקומי.

לפי נוסח הצעת החוק כעת אנו סבורים כי היא אינה עומדת בדרישה של אי ההפליה החלה על סעיף החריגים של הגאט"ט. במידה ויחול שינוי בנוסח הצעת החוק כך שהיא לא תחול רק על מספר מדינות מסוים באופן היוצר הפליה מול מדינות אחרות, ובאופן שהיא תחול על כל האספקטים של סחר- יצוא, יבוא מכירה וסחר ותחול גם על השוק הישראלי הפנימי, אנו סבורים שהאיסור המהותי אותו מבקשת הצעת החוק להטיל ייכנס בגדרי החריג המוסרי ויהיה מותר.